

C-338/24. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2024. május 7.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour d'appel de Rouen (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. április 25.

Fellebbező:

LF

Ellenérdekű fél:

SANOFI PASTEUR S.A.

1. A jogvita tárgya és tényállása:

- 1 Az 1980. január 7-én született LF-et 2003. március 20-án beoltották a Sanofi Pasteur laboratórium által gyártott Revaxis vakcinával, amely a diftéria, a tetanusz és gyermekbénulás elleni vakcina.
- 2 Azt állítva, hogy 2004-től kezdődően különböző tüneteket, fertőzéseket és fájdalmat (emésztés, torok, váll, kar, kéz, nyaki fájdalom, húgyúti fertőzések, deréktáji fájdalom, hajhullás) tapasztal, LF 2005. december 3-tól többször távol maradt a munkából.
- 3 Különböző orvosi vizsgálatokra került sor, többek között 2008. március 31-én a bal deltaizom biopsziájára, amely a bizonyos vakcinákban adjuvánsként használt alumínium-hidroxid jelenlétéről tanúskodó makrofág myofasciitist tárt fel; LF 2013. április 2. és 5. között kórházi kezelésben részesült e makrofág myofasciitis miatt.

- 4 LF 2015. június 2-án a commission de conciliation et d'indemnisation des accidents médicaux-hoz (az orvosi műhibákkal foglalkozó békéltető és kártérítési bizottság) fordult, amely szakértői jelentés készítését rendelte el.
- 5 A szakértői jelentés megállapította, hogy [LF] állapota 2016. szeptember 20-án stabilizálódott, valamint megállapította, hogy nincs olyan érv, amely arra engedne következtetni, hogy a Revaxis vakcinával történő oltás vezetett LF betegségéhez. A bizottság 2017. január 11-én elutasította LF kérelmét.
- 6 2020. június 17-i és 23-i beadványával LF keresetet indított többek között a Sanofi Pasteur ellen a tribunal judiciaire d'Alençon (alençon-i elsőfokú bíróság, Franciaország) előtt az ezen oltás következtében bekövetkezett károk megtérítése iránt. Mind a hibás termékekért való felelősségre, mind a vétkességen alapuló felelősségre támaszkodott.
- 7 2021. június 10-i végzésével a tribunal judiciaire d'Alençon (alençon-i elsőfokú bíróság) előkészítő bírója megállapította, hogy LF Sanofival szembeni igénye elévült, és elutasította LF kereseti kérelmeit.
- 8 LF 2021. június 30-án fellebbezést nyújtott be e végzés ellen, 2022. május 31-i ítéletével a cour d'appel de Caen (caeni fellebbviteli bíróság, Franciaország) lényegében helybenhagyta a megtámadott végzést, és elfogadhatatlannak nyilvánította LF-nek a hibás termékekért való felelősségen és a vétkességen alapuló felelősségen alapuló kereseti kérelmeit.
- 9 2023. július 5-i ítéletével a Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) lényegében hatályon kívül helyezte a cour d'appel de Caen (caeni fellebbviteli bíróság) ítéletét, és az ügyet visszautalta a cour d'appel de Rouen (roueni fellebbviteli bíróság, Franciaország) elé.
- 10 2023. szeptember 18-án LF a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult.
- 11 A jelen ügy több kérdést vet fel a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv értelmezésével kapcsolatban.
- 12 Mindenekelőtt felmerül a hibás termékekért való felelősségi rendszer kizárólagos jellegének kérdése. Másként fogalmazva, alkalmazható-e ez a rendszer egy másik felelősségi rendszerrel, például a vétkességen alapuló felelősségi rendszerrel együtt, tehát lehet-e mindkét rendszeren alapuló keresetet indítani, amint azt LF teszi? Ezt követően a hibás termékekért való felelősségi rendszer keretében felmerül a kérdés, hogy a 85/374 irányelv 11. cikkében előírt tízéves jogvesztő határidő sérti-e a bírósághoz forduláshoz való jogot. Végül felmerül a kérdés, hogy hogyan kell értelmezni a hibás termékekért való felelősség megállapítása iránti keresetre vonatkozóan az irányelv 10. cikkében előírt hároméves elévülési időt, közelebbről annak kezdő időpontját, különösen egy olyan összetett, progresszív betegség esetén, mint LF-é.

2. Jogi háttér:

Az uniós jog

A hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv

13 A 10. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok jogszabályaikban az ezen irányelvből eredő kártérítési igények elévülési idejét három évben állapítják meg; a három évet attól a naptól kell számítani, amikor a felperes tudomást szerzett, vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról, a hibáról és a gyártó személyéről.

[...]

14 A 11. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok jogszabályaikban előírják, hogy a károsultnak az ezen irányelvből eredő igénye attól az időponttól számított 10 év elteltével, amelyen [helyesen: amikor] a gyártó a kárt okozó terméket forgalomba hozta, elévül, kivéve, ha a károsult időközben bírósági eljárást indított a gyártó ellen.”

15 A 13. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv nem érinti a károsultnak a szerződéses vagy szerződésen kívüli, vagy egy, az ezen irányelvről szóló értesítés időpontjában fennálló különös felelősségi rendelkezések alapján fennálló igényét.”

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

16 Az Alapjogi Charta 52. cikke kimondja:

„(1) Az e Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

(2) A Charta által elismert, a Szerződések egyes rendelkezéseiben szabályozott jogok csak az ott meghatározott feltételek és korlátozások mellett gyakorolhatók.

(3) Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. Ez a

rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.”

17 A Charta 47. cikke kimondja:

„A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja.

[...]”

A francia jog

A code civil (polgári törvénykönyv)

18 A polgári törvénykönyv 1245-16. cikke, amely a 85/374 irányelv 10. cikkét ülteti át, a következőképpen rendelkezik:

„Az e cím rendelkezésein alapuló kártérítési igény három év alatt évül el; a három évet attól a naptól kell számítani, amikor a felperes tudomást szerzett, vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról, a hibáról és a gyártó személyéről.”

19 Az 1245-16. cikk, amely a 85/374 irányelv 11. cikkét ülteti át, a következőképpen rendelkezik:

„A gyártó vétkességének hiányában a gyártó e fejezet rendelkezésein alapuló felelőssége a kárt okozó termék forgalomba hozatalától számított tíz év elteltével megszűnik, kivéve, ha a károsult időközben bírósági eljárást indított.”

20 Az 1245-17. cikk, amely a 85/374 irányelv 13. cikkét ülteti át, a következőképpen rendelkezik:

„E fejezet rendelkezései nem érintik a károsultnak a szerződéses vagy szerződésen kívüli, vagy valamely különös felelősségi rendelkezések alapján fennálló igényét.

A gyártó továbbra is felelős mind a saját, mind pedig azon személyek vétkességének következményeiért, akikért felelősséggel tartozik.”

21 A polgári törvénykönyv 1240. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Aki másnak magatartásával kárt okoz, köteles azt megtéríteni.”

3. A felek álláspontja:

A fellebbező

A hibás termékekért való felelősség rendszerének kizárólagos jellegéről

- 22 LF azt állítja, hogy jogosult a Sanofi Pasteurel szemben mind a polgári törvénykönyv 1245. és azt követő cikkei szerinti, a hibás termékekért való felelősség alapján, mind az ugyanezen törvénykönyv 1240. és 1241. cikke szerinti, vétkességen alapuló felelősség alapján a felelősség megállapítása iránti pert indítani. A Sanofi Pasteur ugyanis az alumíniumot tartalmazó vakcinájának hatásaira vonatkozó számos figyelmeztetés ellenére semmilyen módon nem reagált, nem végzett kutatást vagy a Revaxis forgalomba hozatala utáni felügyeletet, ami lehetővé tette volna LF számára, hogy tájékozott döntést hozzon annak lehetőségéről, hogy beoltatja magát, jóllehet nem kötelező védőoltásról volt szó.
- 23 Ily módon fennáll a Sanofi Pasteur vétkessége, ami különbözik a termék biztonságosságának hiányától.

LF hibás termékekért való felelősségre alapított keresete tekintetében a jogvesztésről

- 24 LF azt állítja, hogy a polgári törvénykönyv 1245-15. cikkében előírt tízéves jogvesztő határidő ellentétes az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseivel, mivel megfosztja őt a bírósághoz fordulás jogától, noha betegsége összetett és progresszív jellegű.
- 25 A 85/374 irányelv, amelyet a polgári törvénykönyv 1245. és azt követő cikkei ültettek át a francia jogba, nem megfelelő az egészségügy területe és az egészségkárosodás miatti kártérítés tekintetében. A tízéves határidő csak attól a naptól kezdődhet, amikor LF objektíve tudomást szerzett jogairól, azaz a jelen ügyben 2016. október 17-én, a szakértői jelentés benyújtásának napján.

LF keresetének elévüléséről

- 26 LF azt állítja, hogy a polgári törvénykönyv 1245-16. cikkében előírt hároméves elévülési idő csak a kárról való tudomásszerzéskor kezdődött, és mivel LF-et progresszív betegségből eredő egészségkárosodás érte, ez az időpont az állapota stabilizálódásának időpontja.

Az ellenérdekű fél

A hibás termékekért való felelősség rendszerének kizárólagos jellegéről

- 27 A Sanofi Pasteur azt állítja, hogy a myofasciitis az izomszövet oltás helyén lokalizált gyulladása, és a szakértők soha nem állapítottak meg összefüggést az LF

által hivatkozott panaszok és a Revaxisszal való oltás között. A vélemények, amelyekre LF az ellenkezőjének állítása érdekében hivatkozik, kisebbségi álláspontot jelentenek.

- 28 Az LF által neki felrótt vétkesség, amely terméke tekintetében a forgalomba hozatalt követően az elővigyázatosság vagy a felügyelet hiányában állna, nem különbözik a biztonságosságnak a – jelen ügyben kizárólag alkalmazandó – hibás termékekért való felelősség címén hivatkozott állítólagos hiányától, így az LF által előterjesztett, vétkeségen alapuló felelősség megállapítása iránti kereset elfogadhatatlan.
- 29 A Sanofi Pasteur azt állítja, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint kizárólag a hibás termékekre vonatkozó felelősségi rendszer alkalmazandó, ha a biztonsággal kapcsolatos kötelezettség megsértése miatt eljárás van folyamatban, amely rendszer egyébként közrendi jellegű.
- 30 A Cour de cassation (semmitőszék) vonatkozó ítélkezési gyakorlata, amely többek között a 2023. november 15-i különböző ítéletekből következik, e tekintetben előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztését teszi szükségessé.

LF hibás termékekért való felelősségre alapított keresete tekintetében a jogvesztésről

- 31 A Sanofi Pasteur felelőssége megszűnt, mivel vakcinája forgalomba hozatala óta több mint tíz év telt el, megjegyezve, hogy LF-et 2003. március 20-án oltották be, és az általa hivatkozott panaszok a tízéves keresetindítási határidőn belül jelentkeztek. Ez a rendelkezés a 85/374 irányelv 11. cikkéből következik, amely összhangban áll az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményrel, azt a polgári törvénykönyv 1245-15. cikkében ültették át, és alkalmazandó a vakcinákra és az egészségügyi termékekre.

LF keresetének elévüléséről

- 32 A Sanofi Pasteur azt állítja, hogy LF keresete a polgári törvénykönyv 1245-16. cikke alapján elévült, amely cikk nem az állapot stabilizálódására, hanem arra az időpontra hivatkozik, amikor a károsult a kárról tudomást szerzett, megjegyezve, hogy LF az őt megvizsgált szakértők szerint nem progresszív betegségben szenved, e szakértők 2016. szeptember 20-át határozták meg az állapota stabilizálódásának időpontjaként, és LF nem vitatja az állapot stabilizálódásának ezen időpontját.

4. A cour d'appel de Rouen (roueni fellebbviteli bíróság) álláspontja

A hibás termékekért való felelősség rendszerének kizárólagos jellegéről

- 33 2002. április 25-i González Sánchez ítéletében (C-183/00, EU:C:2002:255) a Bíróság kimondta:

„25 Ebből következik, hogy a tagállamoknak a hibás termékért való felelősség szabályozásra rendelkezésére álló mérlegelési lehetőségét teljes mértékben maga az irányelv szabályozza, ezért azt annak szövegéből, céljából és szerkezetéből kell levezetni.

26 E tekintetben elsősorban rá kell mutatni, hogy amint az az első preambulumbekzdéséből kitűnik, azáltal, hogy a hibás termékek által okozott kár vonatkozásában létrehozta a gyártók polgári jogi felelősségének harmonizált rendszerét, az irányelv a gazdasági szereplők közötti verseny tisztasága, a termékek szabad áramlásának megkönnyítése és a fogyasztóvédelem szintjének kiegyenlítése célját szolgálja.

27 Másodsorban meg kell állapítani, hogy például a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvtől (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.) eltérően az irányelv nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kifejezetten felhatalmazná a tagállamokat arra, hogy magasabb szintű fogyasztóvédelem biztosítása céljából az általa szabályozott kérdésekben a rendelkezéseinél szigorúbb szabályozást hozzanak vagy tartsanak fenn.

28 Harmadsorban rá kell mutatni, hogy önmagában az a tény, hogy az irányelv bizonyos eltéréseket megenged, illetve egyes esetekben a nemzeti jogra utal, nem jelenti azt, hogy az általa szabályozott kérdésekben a harmonizáció nem lenne teljes körű.

29 Ugyanis, noha az irányelv 15. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, valamint 16. cikke lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy eltérjenek az irányelvben meghatározott szabályoktól, ezen eltérési lehetőségek csak a kimerítő jelleggel felsorolt pontokra vonatkoznak és szigorúan vannak meghatározva. Ezenkívül többek között az irányelv utolsó előtti preambulumbekzdésében kifejezetten hivatkozott szélesebb körű harmonizáció érdekében végzett értékelés feltételeitől függenek. E tekintetben a 85/374 irányelv módosításáról szóló, 1999. május 10-i 1999/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1999. L 141., 20. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 147. o.), amely azáltal, hogy a mezőgazdasági termékeket az irányelv hatálya alá vonta, megszüntette az irányelv 15. cikke (1) bekezdésének a) pontjában biztosított lehetőséget, szemlélteti a fejlődő harmonizáció e rendszerét.

30 E körülmények között az irányelv 13. cikke nem értelmezhető úgy, hogy a tagállamoknak lehetőségük van fenntartani az említett irányelvben előírtól eltérő, a hibás termékekért való általános felelősségi rendszert.

31 Az irányelv 13. cikkében szereplő, a károsultnak a szerződéses vagy szerződésen kívüli felelősség alapján fennálló jogaira való hivatkozást úgy kell értelmezni, hogy az említett irányelvben létrehozott rendszer, mely a 4. cikk értelmében lehetővé teszi a károsult kárának megtérítését, amennyiben a károsult

bizonyítja a kárt, a hibát és a hiba és a kár közötti okozati összefüggést, nem zárja ki más szerződéses vagy szerződésen kívüli felelősségi rendszerek alkalmazását, ha azok jogalapja különböző, mint például a rejtett gyártási hibákért vagy meghibásodásért való kellékszavatosság.

32 *Hasonlóképpen, az említett 13. cikkben szereplő, a károsultnak az irányelvről szóló értesítés időpontjában fennálló különös felelősségi rendelkezések alapján fennálló igényére való hivatkozást – amint az az irányelv tizenharmadik preambulumbekzdésének harmadik tagmondatából kitűnik – úgy kell értelmezni, hogy az egy bizonyos termelőágazatra korlátozódó sajátos rendszerre vonatkozik (lásd: a mai napon hozott Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-52/00, az EBHT-ban még nem tették közzé, 13–23. pont; a mai napon hozott Bizottság kontra Görögország ítélet, C-154/00, az EBHT-ban még nem tették közzé, 9–19. pont).*

33 *Ezzel szemben meg kell állapítani, hogy egy olyan gyártói felelősségi rendszer, amely ugyanazon az alapon nyugszik, mint az irányelvvel létrehozott rendszer, és nem korlátozódik egy bizonyos termelőágazatra, nem tartozik az irányelv 13. cikkében hivatkozott felelősségi rendszerek közé. Ilyen esetben tehát nem lehet erre a rendelkezésre hivatkozni az irányelv rendelkezéseinél nagyobb védelmet nyújtó nemzeti rendelkezések fenntartásának igazolása érdekében.*

34 *A feltett kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy az irányelv 13. cikkét akként kell értelmezni, hogy az irányelvnek az adott tagállam belső jogába történt átültetését követően előfordulhat, hogy a tagállami jogszabályokban a hibás termék által okozott károk károsultjai javára biztosított, az irányelvben létrehozott felelősségi rendszerrel azonos alapon nyugvó általános felelősségi rendszerből eredő jogok korlátozódnak, illetve csökkennek.”*

34 A Cour de cassation (semmitőszék) 2023. november 15-ig azt állapította meg, hogy bár a nem szakmai tevékenység keretében történő használatra szánt és nem e célra használt hibás termékekért való felelősségre vonatkozó rendszer nem zárja ki más szerződéses vagy szerződésen kívüli felelősségi rendszerek alkalmazását, ennek az a feltétele, hogy azok jogalapja a vitatott termék biztonságossága hiányától különböző legyen, így például a rejtett gyártási hibákért vagy meghibásodásért való kellékszavatosság.

35 A Cour de cassation (semmitőszék) több, 2023. november 15-én hozott ítéletében (22-21.174, 178, 179, 180) azt mondta ki, hogy „a hibás terméknek betudható kár károsultja a gyártóval szemben a felelősség megállapítása iránti keresetet indíthat a második jogszabályhely (a polgári törvénykönyv 1240. cikke) alapján, ha bizonyítja, hogy kára a gyártó vétkességéből ered, így például valamely, általa ismert hibás termék forgalomban tartásából vagy a termék jelentette kockázatok tekintetében a gondossági kötelezettségének megsértéséből”.

- 36 Felmerül tehát a 85/374 irányelv 13. cikkében megállapított szabály értelmezésének kérdése. A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) erre vonatkozóan terjeszti elő előzetes döntéshozatalra az első kérdést.

LF hibás termékekért való felelősségre alapított keresete tekintetében a jogvesztésről

- 37 Az LF által hivatkozott jogalap arra irányul, hogy vitassa a polgári törvénykönyv – egy európai irányelvet átültető – 1245-15. cikkének az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményrel való összeegyeztethetőségét. Következésképpen azt kéri egy nemzeti bíróságtól, hogy értékelje egy, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikke alapján szupranacionális normatív értékkel bíró európai irányelvnek az Alapjogi Charta 47. cikkével való összeegyeztethetőségét.
- 38 Mivel sem az Európai Unió működéséről szóló szerződés, sem az Alapjogi Charta, sem az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény nem tartalmaz a két jogrendszer közötti összeütközésre vonatkozó szabályokat, ezzel kapcsolatban a Bírósághoz kell fordulni. A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) e tekintetben terjeszti elő előzetes döntéshozatalra a második kérdést.

LF keresetének elévüléséről

- 39 E tekintetben a cour d'appel (fellebbviteli bíróság) a 85/374 irányelv 10. cikkére és a polgári törvénykönyv – 10. cikket átültető – 1245-16. cikkére hivatkozik.
- 40 Emlékeztet arra, hogy a visszautaló ítéletben a Cour de cassation (semmitőszék) megállapította, hogy a polgári törvénykönyv 1245-16. cikke szerint az e törvénykönyv 1245. és azt követő cikkeire alapított kártérítési igény attól az időponttól számított három éven belül évül el, amikor a felperes tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról, a hibáról és a gyártó személyéről. E tekintetben a Cour de cassation (semmitőszék) megállapította, hogy egészségkárosodás esetén a kárról való tudomásszerzésnek az állapot stabilizálódásának időpontját kell tekinteni, amely az egyetlen olyan időpont, amely lehetővé teszi a felperes számára a kára mértékének megállapítását. Progresszív betegség esetén, amely lehetetlenné teszi az állapot stabilizálódása időpontjának meghatározását, a fent említett jogszabályszövegben meghatározott elévülési idő nem kezdődhet meg.
- 41 E tekintetben a Cour de cassation (semmitőszék) azt róta fel a Cour d'appel de Caennek (caeni fellebbviteli bíróság), hogy elfogadhatatlannak nyilvánította LF-nek a hibás termékekért való felelősségre alapított kereseti kérelmeit arra hivatkozva, hogy LF különböző betegségei tekintetében, amelyek többsége 2004 és 2007 között kezdődött, 2013-ban számos vizsgálaton és kivizsgáláson esett át, legkésőbb 2013. október 15-én, az utolsó orvosi vizsgálat időpontjában tehát pontos tudomással bírt a káráról.

- 42 A Cour de cassation (semmitőszék) úgy ítélte meg, hogy a cour d’appel de Caen (caeni fellebbviteli bíróság) azzal, hogy így határozott, anélkül, hogy megvizsgálta volna, hogy LF [egészségkárosodása] stabilizálódott-e, és ennek hiányában, hogy LF betegsége progresszív jellegű-e, jogilag nem alapozta meg a határozatát.
- 43 A cour d’appel de Rouen (roueni fellebbviteli bíróság) rámutat, hogy a polgári törvénykönyv – a 85/374 irányelv 10. cikkét átültető – 1245-16. cikkének adott értelmezés azt a „napo[ot], amikor a felperes tudomást szerzett, vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról”, az állapot stabilizálódásának időpontjával azonosítja. Mivel az állapot stabilizálódása azon időpontként határozható meg, amelytől kezdve az egészségkárosodás károsultjának állapota már nem változik, ebből következik, hogy hibás termékből eredő progresszív betegség esetén az e két jogszabályhely által előírt elévülés nem kezdődhet meg.
- 44 Felmerül tehát a 85/374 irányelv 10. cikkében foglalt szabály értelmezésének kérdése, amely szükségessé teszi, hogy ezzel kapcsolatban a Bírósághoz forduljanak. Ebben az összefüggésben terjeszti elő a cour d’appel (fellebbviteli bíróság) a harmadik kérdést előzetes döntéshozatalra.

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 45 A cour d’appel (fellebbviteli bíróság) előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

1°) Az 1985. július 25-i 85/374/EGK irányelv 13. cikkét a 2002. április 25-i Maria Victoria Gonzalez Sanchez kontra Medicina Asturiana SA ítéletből (C-183/00. sz. ügy) eredő értelmezése szerint, amely ítélet értelmében a károsult hivatkozhat más, az irányelv által kialakítottól eltérő jogalapon nyugvó szerződéses vagy szerződésen kívüli felelősségi rendszerekre, úgy kell-e értelmezni, hogy a hibás termék károsultja követelheti a gyártótól kárának megtérítését a vétkességen alapuló általános felelősségi rendszer alapján, többek között a termék forgalomban tartására, a gyártót terhelő, a termék jelentette kockázatok tekintetében a gondossági kötelezettség megsértésére vagy általában véve a termék biztonságosságának hiányára hivatkozva?

2°) Ellentétes-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével az 1985. július 25-i 85/374/EGK irányelv 11. cikke, amely szerint a károsultnak az irányelvből eredő igénye attól az időponttól számított tíz év elteltével, amikor a kárt okozó terméket forgalomba hozták, elévül, mivel a valamely hibás termék által okozott progresszív sérelmet elszenvedő károsultat megfosztja a bírósághoz fordulás jogától?

3°) Értelmezhető-e úgy a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv 10. cikke, amely a hároméves elévülési idő kezdeteként azt „a nap[ot határozza meg], amikor a felperes tudomást szerzett, vagy tudomást kellett volna szereznie a kárról”, hogy az elévülési idő csak attól a

naptól kezdődhet, amikor a teljes kár ismertté válik, többek között az állapot stabilizálódása időpontjának megállapítása révén, amely időpont úgy határozható meg, mint az az időpont, amelytől kezdve az az egészségkárosodás károsultjának állapota már nem változik, így progresszív betegség esetén az elévülés nem kezdődik meg, nem pedig attól a naptól, amikor a kár a hibás termékkel összefüggésben bizonyosan bekövetkezett, függetlenül a későbbi alakulásától?

MUNKADOKUMENTUM